

Syfte och mål

Syftet med denna plan är att skapa gemensamma verksamhetsförutsättningar och principer för ordnande av handledning. Detta grundar sig på respekt för den handleddes människovärde, välmående och främjandet av jämlikhet. Grunden för att de här principerna ska kunna förverkligas är att det finns tillräckliga och mångsidiga förutsättningar för olika handledningstjänster. Särskilt viktigt är att trygga den enskilda elevens rätt till en jämlik handledning. Utvecklingen av handledningen syftar till att öka elevernas välbefinnande och förebygga utslagning.

Denna plan avses vara ett stöd och ett komplement till den riksomfattande läroplanen och även till stöd för varje enskild läroanstalts arbetsbeskrivning för hur handledningen ska förverkligas. För att uppnå de syften och mål som denna plan innehåller krävs att tillgången på handledning garanteras.

Målen för handledning

Målet med olika former av handledningstjänster är att vägleda, stöda och hjälpa eleverna att bedriva sina studier i den grundläggande utbildningen så framgångsrikt som möjligt. Den enskilda eleven bör även utveckla färdigheter för att göra val som stöder ett kommande aktivt yrkesliv. Med hjälp av handledning fattar eleven beslut utgående från egna förmågor och intressen gällande val av utbildning, studievägar, yrke och vardagsliv.

Stöda studier och inläring

Genom handledningen ska eleven bli förtrogen med en ny studiemiljö och få hjälp att planera och förverkliga sin skolgång. Handledningen bör vara en integrerad del av förverkligandet av undervisningens allmänna mål och på ett mångsidigt sätt stöda elevens möjligheter att nå upp till dem.

Stöda utveckling och personliga mognad

Handledningen ska befrämja den personliga tillväxten och mognaden genom att stärka elevens självkänsla, utveckla elevens förmåga till samarbete med andra och till att förstå sin egen roll i ett större sammanhang. Centralt är att eleven uppmuntras till att fundera kring, göra upp planer för och lär sig att utvärdera egna planer för framtiden.

Stöda planering av yrkesliv

Elevens enskilda val av yrke och studieväg stöds genom att eleven genom handledning tar del av tillräcklig information kring de olika valmöjligheterna som grund för det egna beslutet. Eleverna bör få insikt i hur de själva skaffar information kring utbildningsvägar och samhällets uppbyggnad, samt hur arbetslivet och företagsamhet fungerar och få ta del av praktisk arbetslivserfarenhet.

Centrala principer

I årskurserna 1-6 är elevhandledningen integrerad i den vanliga undervisningen och sköts av klassens lärare. I åk 7 och 9 har eleverna 0,5 årsveckotimme elevhandledning i klass och i åk 8 har eleverna 1 årsveckotimme elevhandledning i klass.

Individuell- och smågruppshandledning

Eleven har rätt till individuell handledning, där eleven har möjlighet att diskutera kring sina studier, sina utbildnings- och yrkesval samt kring faktorer i vardagen som stöder skolgången. Elevhandledningen kan även förverkligas som smågruppshandledning. Smågruppshandledningen får dock inte ersätta elevens rätt till individuell yrkesvägledning. Individuell handledning ges vid behov av elevhandledare och övriga lärare. I årskurs 9 har varje elev rätt till individuell yrkesvägledning av sin studiehandledare.

Övergångsteam

Övergångsteam: övergången mellan utbildningsstadierna främjas genom övergångsteamerna "nollan" – övergången mellan förskola och årskurs 1, "sjuan" – övergången mellan årskurs sex och årskurs sju samt "nian" övergången årskurs nio till andra stadiet. Närmare beskrivning av övergångsteamens funktion finns i Närpes stads pedagogiska handbok

Övergången till åk 1

Före inledandet av den grundläggande utbildningen besöker klasslärare och speciallärare eleverna i förskolan för att träffa dem och informera om årskurs 1 . Tillräcklig information om elevernas eventuella behov av stöd bör ges för att underlätta övergången.

Övergången till åk 7

Inför årskurs 7 besöker kurator, speciallärare och studiehandledare eleverna i årskurs 6 för att träffa dem och informera om årskurs 7 -9 . Tillräcklig information om elevernas eventuella behov av stöd bör ges för att underlätta övergången.

Elevhandledning i klass under årskurs 7-9

Lektionerna i elevhandledning behandlar för alla elever gemensamma ärenden enligt vad som definieras i den kommunala läroplanen. Under lektionerna i elevhandledning byggs det förtroende upp till elevhandledaren som ligger till grund för de enskilda samtalen. I årskurs 8 deltar eleverna i PRAO under en vecka och i årskurs 9 deltar eleverna i PRAO under två veckor eller sammanlagt 15 dagar.

Arbetsfördelning och arbetsuppgifter

Åk 1-6

Klassläraren

Klassläraren har i huvudsak ansvaret för handledningen i åk 1-6. Handledningen genomförs i samband med läroämnesundervisning och skolans övriga verksamhet. Handledningen i åk 1-2 inriktar sig i första hand på att främja utvecklingen av elevens studiefärdigheter och stödja elevens sociala tillväxt samt förebygga inlärningssvårigheter. I åk 3-6 inriktar sig elevhandledningen i första hand på att förbättra elevens självständighet och ansvarskännande. Klassläraren samarbetar vid behov med specialläraren, rektor och elevvårdsgruppen.

Åk 7-9

Elevhandledaren

Elevhandledare har huvudansvaret för planeringen och organiseringen av elevhandledningen. Han handleder eleverna individuellt och i grupp när det gäller fortsatta studier kurs- och yrkesval. Han ansvarar för samarbetet med andra skolor när det gäller studieövergångar både inom den grundläggande utbildning och till andra stadiet. Elevhandledaren arrangerar tillsammans med klassföreståndarna studiebesök till olika skolor och företag., samt ansvarar för kontakten till arbets- och näringslivet i regionen. Elevhandledaren håller lektioner i elevhandledning och organiserar PRAO-verksamheten. Elevhandledaren ansvarar för elevernas ansökan till fortsatt utbildning och följer upp elevernas antagning. Elevhandledaren informerar om de valfria kurserna.

Klassföreståndaren

Klassföreståndarens uppgift är att skapa en bra klassanda som ger grund för ett gott arbetsklimat i klassen. Han introducerar eleverna i skolan samt informerar om skolans verksamhet och regler. Klassföreståndaren följer upp elevernas närvaro och studieprestationer i klassen, samt håller kontakt till vårdnadshavare.

Ämnesläraren

Ämnesläraren handleder eleven i det ämne han undervisar i, samt hjälper eleven att utveckla sin studieteknik och sina studiefärdigheter i ämnet. Till ämneslärarens uppgifter hör även att informera om det egna ämnets innehåll, målsättningar och bedömning.

Specialläraren

Specialläraren, lärarna och elevhandledaren samarbetar när det gäller planeringen av studierna, samt i frågor som berör val av kurser och fortsatt utbildning, för elever med särskilda behov.

Rektor

Rektor ansvar för att verksamhetsförutsättningar för handledningen garanteras samt stöder samarbete och utveckling av handledningsverksamheten. Rektor arrangerar tillsammans med elevhandledaren och lärarna informationstillfällen för föräldrarna.

Samarbete: aktörer och olika skeden

1. Grundläggande utbildning

Handledning skall vara en integrerad del av skolans verksamhet.

Elevhandledningen utgörs av mångprofessionellt samarbete. Centrala aktörer i skolan utgörs av: Studiehandledare, rektor, klassföreståndare, speciallärare, ämneslärare, klasslärare, förskollärare, kuratorer, psykologer och hälsovårdare.

2. Vårdnadshavare

Ett aktivt samarbete med vårdnadshavarna under hela skoltiden är en förutsättning för alla aktörer i skolan med tanke på att elevens skolgång skall utvecklas i en positiv riktning.

3. Näringsliv, organisationer och myndigheter

Elevhandledningen bör omfatta verksamhet som innefattar kontakter med parter utanför den egna läroanstalten, och som beaktar företagsamhetsfostran samt särdragen i regionens arbetsmarknadsstruktur. Eleverna skall delta i praktisk arbetslivsorientering (PRAO) under den grundläggande utbildningen enligt läroanstaltens egen arbetsordning.

4. Andra stadiet

Elevhandledarna skall få ta del av uppdaterad information kring alla utbildningar efter den grundläggande utbildningen. Gemensamma möten, utbildningstillfällen och träffar med representanter för de mottagande läroanstalterna kan ordnas. För att underlätta elevens skolgång kan informationsutbyte ske med vårdnadshavares tillstånd. Eleverna bör beredas möjlighet att bekanta sig med andra stadiets utbildning under avgångsåret.

5. Stadieövergångar

En beskrivning av ansvarsfördelningen bör uppgöras gällande uppföljningen av eleverna efter den grundläggande utbildningen. Vid byte av skola inom den grundläggande utbildningen bör eleverna ges möjlighet att bekanta sig med den nya skolan innan bytet sker. Se bilaga

Efterhandledning

För de elever som blir utan studieplats efter den grundläggande utbildningen ska elevhandledaren kontakta dem i det skede när antagningen är offentlig. Eleven bör följas upp tills någon verksamhet blir aktuell för eleven genom mångprofessionellt samarbete.